

27 decembrie 1957 – Racordarea Uzinei de Lumină la S.E.N. – 60 de ani !

În spiritul tradiției sale nedezmintite, Cetatea ieșeană nu prididește să-și rememoreze momentele de glorie trăite de-a lungul frământății sale istorii, ce au fost înscrise cu litere de aur în cronică „*dulcelui Târg*”.

Un astfel de moment cu adevărat glorios și luminos a fost trăit de ieșeni la **27 dec. 1957**, când, prin strădania și râvna împlinirii, edilii și bravii energeticieni ai vremii au marcat în cronică energetică a orașului Iași un fapt de mare însemnătate: **Racordarea Uzinei de Lumină la Sistemul Energetic Național!** De la acest **moment luminos**, iată, acum, la **27 dec, 2017**, se împlinesc **60 de ani**, deosebit prilej aniversar care incită la rememorarea unor fapte de izbândă pentru progresul și dezvoltarea zonei Iași.

Răsfoind cu interes aceste „*file de lumină*” înscrise de la punerea în funcțiune, la Iași, la **6 mai 1899**, a **Uzinei de Lumină**, vom putea urmări demersurile asidue ale generațiilor de energeticieni puse întru strălucirea **Luminii** Cetății, a zonei Iași și Vaslui. Astfel, în cel mai scurt timp, sub conducerea primilor 2 directori ai **Uzinei**, inginerii: **Laurențiu Teodoreanu** și **Theodor Lecca**, dezvoltarea instalațiilor electrice publice, care funcționau în **curent alternativ monofazat, 3000/300/150 volți** (o noutate a timpului!), a atins în 1908, un volum de rețele electrice care însumau: cea „*primară*” – 23,7 km și cea „*secundară*” – 51,2 km. Tot în această perioadă fastă, la propunerea **Uzinei**, la **1 nov. 1910**, s-a înființat la Iași, în

cadru Fac. de Științe a Universității, **prima Școală superioară de electricitate industrială din România**, fapt ce a permis formarea și încadrarea la **Uzina de Lumină** a inginerilor specialiști autohtoni.

Ajunsă într-o avansată stare limitativă a satisfacerii cererilor crescânde de energie, dar și a consecințelor nefaste ale Primului Război Mondial, în 1920, la conducerea noii **Societăți Comunale de Electricitate Iași**, este numit inginerul **Mircea Volanschi**, de numele căruia se leagă trecerea instalațiilor **Uzinei** la **curentul alternativ trifazat, 6000/380/220 volți** (menținut și astăzi), cum și sporirea și modernizarea rețelelor.

Refăcută după incendiul fatal din **20 sept. 1941** și trecând după al 2-lea Război Mondial prin multe organizări, **Uzina** făcea față tot mai greu „*foamei de energie*” a Iașului și, deși ajunsese la o capacitate maximă de 10 Mw, nu mai putea acoperi toate solicitările, astfel că, la **27 dec. 1957**, **Uzina a fost racordată la SEN de 110 kV!**

Fotografie actuală a **Stației Iași Centru** prin care s-a realizat, la **27.12.1957**, racordarea **Uzinei** la 110 KV.

Acest succes notabil, ce a deschis o **nouă etapă a energiei ieșene**, a putut fi obținut prin demersurile **Primăriei Iași** și prin aportul adus de **Energo-Combinat Bacău** și **Electromontaj Bacău**, ce au realizat în timp record **LEA 110 KV Roman – Iași** și **Stația de transformare 110/35/6 KV Iași Centru**.

La **1 iulie 1961** a fost înființată **IRE Iași** care a preluat precarele inst. el. existente în teritoriul fostei Regiuni Iași. Sub conducerea **ing. Vlad Vasiliu**, colectivul **IRE Iași**, format „*din mers*” și respectând tradițiile **Uzinei de Lumină**, a înregistrat succese de prestigiu:

- **înființarea Gr. Școlar Energetic (1965)**,
- **punerea în funcțiune a CET Iași (1966)**,
- **încheierea el. rurale în jud. Iași (1972)**,
- **racordarea Iașului la SEN 220 kV (1973)**,
- **încheierea el. rurale în jud. Vaslui (1974)**,
- **dezvoltarea inst. el. de IT, MT, JT (75-89)**

Din 1990, **FRE Iași**, sub conducerea **ing. Ioan Ciutea**, a implementat noua reformă energetică impusă de schimbările petrecute în consumul energiei electrice, stabilindu-i colectivului acesteia direcțiile și prioritățile:

- **întărirea și dezvoltarea rețelei de j.t.**
- **utilizarea largită a informaticii de sistem**

Privatizarea din **2005** a găsit **FRE Iași** într-o accentuată modernizare a instalațiilor, a locurilor de muncă, a înzestrării acestora cu mașini, utilaje, SDV și echip. performante, pe măsura strategiei dezvoltării S.E.N. De atunci, din **2005**, istoria și tradițiile **Uzinei** sunt continuate și scrise de către...**E.ON!**

Ing. Mihai Caba